

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative
(urmărirea penală și judecarea cauzei în lipsa persoanei)**

Participantul la avizare	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
<p>1. Procuratura Generală</p>	<p>1. Cu privire la completarea Codului de procedură penală cu art.282¹</p> <p>Susținem reglementarea instituției înaintării acuzării învinuitului aflat peste hotarele țării, iar în acest context propunem următoarele ajustări de conținut.</p> <p>Excluderea alin.(3) al art.282¹ din proiect, cu reformularea acestor reglementări și integrarea nemijlocită a acestora în prevederile art. 293 și 294, or în modalitatea în care acestea sunt formulate în textul art.282¹ - sunt improprii instituției înaintării acuzării învinuitului, urmând a fi privite distinct.</p>	<p>1. Se acceptă parțial.</p> <p>Prevederile articolului 282¹ alineatul (3) din proiect se exclud.</p> <p>Totodată, propunerea autorului de a introduce reglementarea respectivă la articolul 293 și 294 din Codul de procedură penală se acceptă de principiu, dar pentru a asigura consecutivitatea normelor de procedură penală și a procesului penal în general fără a introduce etape birocratice la fiecare din aceste etape (prezentarea materialelor de urmărire penală, primirea copiei rechizitorului) se propune ca acest lucru să se reglementeze la etapa de trimiterea cauzei în judecată, mai cu seamă că prevederile articolului 297 alineatul (2) deja conțin unele reglementări privind modul de trimiterea dosarului în judecată în cazul în care învinuitul se abține de a lua cunoștință cu materialele cauzei și a primi rechizitoriul. În acest context, propunem completarea articolului 297 cu un nou alineat care să reglementeze</p>

		modul de trimitere a cauzei în instanța de judecată în cazul în care învinuirea a fost înaintată prin comisie rogatorie precum și pentru situația în care judecătorul de instrucție a autorizat finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului.
	<p>2. Subsecvent, propunem reformularea alin.(1) din art.282¹ în modul în care va oferi dreptul discreționar procurorului la întreprinderea măsurilor necesare atingerii scopului procesului penal, precum și completarea articolului cu prevederi care să reglementeze conținutul cererii de comisie rogatorie.</p> <p>Prin urmare, propunem următoarea redacție a art.282¹:</p> <p>„Articolul 282¹. Înaintarea acușării învinuitului aflat peste hotarele țării</p> <p>(1) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală, iar locul aflării acestuia peste hotarele țării este cunoscut, procurorul poate adresa o comisie rogatorie autorităților din statul în care învinuitul se ascunde, pentru a-i fi înaintată acușarea. Termenul pentru înaintarea acușării prevăzut la art.282 alin.(1) nu se aplică.</p>	2. Se acceptă.

	<p>(2) Cererea de comisie rogatorie, suplimentar cerințelor prevăzute la art. 537, va cuprinde solicitări privind:</p> <p>1) înaintarea acuzării învinuitului în prezența avocatului;</p> <p>explicarea conținutului învinuirii, a drepturilor și obligațiilor acestuia prevăzute în art.66;</p> <p>înmânarea copiei de pe ordonanța de punere sub învinuire și informația în scris privind drepturile și obligațiile învinuitului;</p> <p>4) audierea învinuitului;</p> <p>5) remiterea actelor care confirmă executarea cererii de comisie rogatorie.</p> <p>(3) La cererea de comisie rogatorie se anexează ordonanța de punere sub învinuire și informația scrisă privind drepturile și obligațiile învinuitului prevăzute de art.66.”</p>	
	<p>3. Cu privire la completarea art.296 cu alin.(7)</p> <p>Propunem excluderea sintagmei „și (6)” din conținutul proiectului de completare a art.296 cu alin.(7), întrucât art.296 alin.(6) statuează dreptul învinuitului de a prezenta în scris referință la rechizitoriul, pe când alineatul (7) al art.296 în redacția propusă prevede subiecții în privința cărora va fi efectuată înmânarea actelor</p>	<p>3. Se acceptă parțial.</p> <p>Propunerea de completare a articolului 296 cu alineatul (7) din prezentul proiect de lege se exclude, dat fiind faptul că aceasta se regăsește în varianta textului propus de noi la articolul 297 alineatul (2¹).</p>

	(rechizitoriul și informația anexă) în cazul prevăzut la art.282 ¹ .	
	<p>4. Cu privire la completarea art.297 cu alin.(2¹)</p> <p>Potrivit alin.(2¹) al art.297 din proiect, se propune următoarele:</p> <p><i>„(2¹) în cazul prevăzut la art.282¹ cauza se transmite în judecată doar după confirmarea dovezii de receptionare a comisiei rogatorii de către statul străin.”</i></p> <p>În acest context reținem că simpla confirmare cu privire la recepționarea comisiei rogatorii de către statul străin, nu presupune executarea acesteia.</p> <p>Prin urmare, considerăm just excluderea din proiect a sintagmei <i>„confirmarea dovezii de receptionare”</i> și formularea normei în următoarea redacție:</p> <p><i>„ (2¹) În cazul prevăzut la art.282¹ cauza se transmite în judecată doar după executarea comisiei rogatorii de către statul străin și recepționarea actelor privind executarea cererii de comisie rogatorie.”</i></p> <p>Se va reține în principal că, executarea cererilor de comisie rogatorie de către statele străine durează în timp, respectiv o asemenea circumstanță ar putea admite riscul condamnării persoanei înainte de executarea cererii de comisie rogatorie de înaintare a acușării.</p>	<p>4. Se acceptă parțial.</p> <p>La articolul 297 alineatul (2²) va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„(2²) În cazul prevăzut la art.282¹ cauza se transmite în judecată doar după executarea comisiei rogatorii de către statul străin.”</i></p>

	<p>5. Cu privire la completarea art.321 cu alin.(7)</p> <p>Pentru o claritate sporită, sub aspectul formulării de conținut, propunem următoarea redacție al alineatului (7):</p> <p>„(7) Condițiile prevăzute la alin.(6) pentru judecarea cauzei în lipsa inculpatului, se consideră îndeplinite și în cazul înaintării acuzării în condițiile art.282¹.”</p> <p>Completarea normei alin.(7) cu conjuncția „și” se impune pentru a nu reduce posibilitatea judecării cauzei în lipsa inculpatului doar în cazul în care înaintarea acuzăm învinuitului a avut loc în condițiile art.282¹ (prin intermediul comisiei rogatorii).</p> <p>Or, în practică deseori se atestă cazuri când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanța de judecată după înaintarea acuzării în condițiile art.282 din Codul de procedură penală.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Luând în considerare faptul că proiectul a suferit mai multe modificări conceptuale, propunerea prezentată nu poate fi reținută.</p> <p>Or, având în vedere că după înaintarea acuzării prin comisie rogatorie, instanța de judecată dispune de informație despre locul aflării inculpatului, este obligatoriu citarea acestuia la ședința de judecată. Faptul că învinuirea a fost înaintată prin comisie rogatorie este doar o probă că învinuitul este informat despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa, fiind respectat dreptul prevăzut la articolul 6 alineatul (3) lit a) CEDO, dar nu confirmă că învinuitul a renunțat la dreptul său de a fi prezent în ședința de judecată. În cazul în care învinuirea a fost înaintată în condițiile articolul 282¹ CPP, instanța de judecată urmează să citeze inculpatul și dacă acesta nu se prezintă va constata că acesta se sustrage de la judecată și va examina cauza penală în lipsa lui în condițiile prevăzute de articolul 321 alineatul (2) pct. 1) CPP. Cu atât mai mult că odată stabilit locul de aflare a învinuitului, și formulării cererii de comisie rogatorie, dosarul de căutare a acestuia este încetat.</p>
--	--	---

	<p>6. Cu privire la completarea Codului de procedură penală cu art.399¹</p> <p>Proiectul alineatului (3) al art.399¹ prevede cazurile în care judecarea cauzei nu poate fi reluată. Prin urmare, atragem atenția asupra cazurilor prevăzute la lit. b) și c) de la alin.(3).</p> <p>Astfel, potrivit alin.(3), judecarea cauzei nu poate fi reluată în cazul în care persoana condamnată definitiv:</p> <p><i>„[...]</i> <i>nu a fost citată la proces și nu a luat cunoștință în niciun alt mod despre aceasta;</i> <i>a lipsit în mod justificat de la judecare cauzei si nu a avut posibilitate de a înștiința instanța;</i> <i>[...]”</i></p> <p>Analiza acestor două situații de fapt în care, potrivit proiectului, judecarea cauzei nu va putea fi reluată, atestă lipsa unor raționamente obiective pentru justificarea acestora. Constituie spre exemplu un argument ad absurdum faptul că persoana condamnată care nu a fost citată la proces si nu a luat cunoștință în niciun alt mod despre acesta, să nu poată solicita reluarea judecării cauzei examinate în lipsa acesteia.</p> <p>Prevederile examinate contravin însuși scopului reglementării procedurii rejudecării cauzei după o examinare în lipsa inculpatului care de altfel îl constituie garantarea dreptului persoanei la un proces echitabil, cu respectarea dreptului la apărare.</p> <p>Aceeași viziune se atestă înserată și în prevederile art.466 alin.(2) din Codul de procedură penală al României, care statuează următoarele:</p> <p><i>„(2) Este considerată judecată în lipsă persoana condamnată care <u>nu a fost citată la proces și nu a luat</u></i></p>	<p>6. Se acceptă.</p>
--	--	------------------------------

	<p><u>cunoștință în niciun alt mod oficial despre acesta, respectiv, deși a avut cunoștință de proces, a lipsit în mod justificat de la judecarea cauzei și nu a putut încunoștința instanța. Nu se consideră judecată în lipsă persoana condamnată care și-a desemnat un apărător ales ori un mandatar dacă aceștia s-au prezentat oricând în cursul procesului, și nici persoana care, după comunicarea, potrivit legii, a sentinței de condamnare, nu a declarat apel, a renunțat la declararea lui ori și-a retras apelul."</u></p> <p>Prin urmare, propunem excluderea lit. b) și c) din alin.(3) al art.399¹ cu reordonarea corespunzătoare a cazurilor în care judecarea cauzei nu va putea fi reluată.</p>	
	<p>7. Cu privire la completarea Codului de procedura penală cu art.399³</p> <p>Pentru a păstra unicitatea la definirea aceleiași operațiuni/proceduri, propunem la alin.(3) înlocuirea textului, „redeschidere a procesului penal" cu textul „reluarea judecării cauzei penale”.</p>	<p>7. Se acceptă parțial</p> <p>La introducerea modificărilor de mai sus, pentru asigurarea terminologiei constante, am introdus procedura de reluare a examinării cauzei penale, în loc de reluarea judecării cauzei penale așa cum era prevăzut în varianta inițială.</p>
	<p>8. Subsecvent, potrivit alin.(6), „Odată cu admiterea cererii de reluarea judecării cauzei penale, precum și în tot cursul judecării din nou a cauzei, instanța poate menține suspendarea executării ori poate suspenda</p>	<p>8. Se acceptă.</p> <p>Propunerea se regăsește în articolul 465⁶ alineatul (5) în varianta proiectului ajustat.</p>

motivată, în tot sau în parte, executarea hotărârii supuse revizuirii.”

În acest context, deși reglementările supuse analizei sunt identice celor prevăzute în cazul revizuirii procesului penal (art.462 alin.(5)), considerăm totuși necesară modificarea acestora, ori nu este clar cum instanța de judecată odată cu admiterea cererii de reluare a judecării cauzei penale poate menține suspendarea executării în condițiile în care acesta nu s-a expus asupra suspendării executării hotărârii.

Totodată, pentru a nu crea confuzie între instituția „reluării judecării cauzei după prezentarea persoanei condamnate” și instituția ^revizuirii procesului penal” propunem excluderea textului „supuse revizuirii” de la sfârșitul dispoziției alin.(6).

Prin urmare, propunem ca redacția alin.(6) să fie expusă în următoarea formă:

„(6) Odată cu admiterea cererii de reluarea judecării cauzei penale, precum și în tot cursul judecării din nou a cauzei, instanța poate suspenda motivat, la cererea persoanei condamnate, în tot sau în parte, executarea hotărârii,”

În concluzie, comunicăm faptul că susținem instituirea unui mecanism funcțional care să permită judecarea cauzei în lipsa persoanei, în limitele respectării garanțiilor procesuale inerente unui proces penal

	echitabil, care per se, urmează să aibă drept rezultat - posibilitatea de a deferi justiției țară întârziere, persoanele care se sustrag de la urmărirea penală.	
2. Ministerul Afacerilor Interne	<p>9. În partea ce vizează înaintarea acușării învinuitului aflat peste hotarele țării constatăm că prevederile în vigoare ale Codului de procedură penală (CPP) nu interzic această posibilitate. Conform alin. (1) al art. 533 CPP, <i>asistența juridică internațională poate fi solicitată sau acordată în executarea unor activități procesuale prevăzute de legislația de procedură penală a Republicii Moldova și a statului străin respectiv, în special:</i></p> <p><i>1) comunicarea actelor de procedură sau a hotărârilor judiciare persoanelor fizice sau juridice care se află peste hotarele țării;</i></p> <p><i>2) audierea persoanelor în calitate de martor, bănuțit, învinuit, inculpat, parte civilmente responsabilă;</i></p> <p>Prevederile înaintate de autorii proiectului vin să detalieze procedura înaintării acușării învinuitului aflat peste hotarele țării, totodată, aceasta urmează a fi corelată cu dispozițiile privind asistența juridică în materie penală.</p>	<p>9. Nu se acceptă</p> <p>Modificările propuse țin cont de procedura de solicitarea comisiei rogatorie și este corelată cu dispozițiile privind asistența juridică în materie penală.</p>
	<p>10. Cu referire la pct. 3 din proiect, nu considerăm oportun operarea modificărilor propuse la art. 296 CPP, deoarece, prevederi asemănătoare se regăsesc în conținutul alin. (2) și (3) din art. 297 CPP, și anume</p>	<p>10. Se acceptă parțial</p> <p>Propunerile de modificare a art.296 CPP au fost excluse și introduse într-o nouă redacție în articolul 297 alineatul (2¹)</p>

	<p>(2) În cazul în care învinuitul se abține de a se prezenta pentru a lua cunoștință de materialele cauzei și a primi rechizitoriul, procurorul trimite cauza în judecată fără efectuarea acestor acțiuni procesuale, dar cu anexarea la dosar a probelor care confirmă abținerea învinuitului, iar în cazul sustragerii - și a informației despre măsurile luate pentru căutarea acestuia, dacă judecarea cauzei este posibilă în lipsa învinuitului.</p> <p>(3) În situația prevăzută în alin.(2), copia de pe rechizitoriu se înmânează, în mod obligatoriu, apărătorului învinuitului și reprezentantului lui legal, cărora li se prezintă și materialele cauzei pentru a lua cunoștință de ele.</p>	
	<p>11. La pct. 4 din proiect, privind completarea art. 297 CPP cu alin (2¹) considerăm că dovada de recepționare a comisiei rogatorii de către statul străin nu este suficientă pentru înaintarea acuzării. În acest sens se propune modificarea conținutului în vederea prevederii transmiterii de către statul respectiv a actelor care confirmă înmânarea copiei de pe ordonanța de punere sub învinuire și informația în scris privind drepturile și obligațiile persoanei (care se propun a fi anexate la cererea de comise rogatorie), eventual alte acte pentru a fi anexate la materialele dosarului, dar și în vederea respectării dreptului la apărare.</p>	<p>11. Se acceptă. Prin propunerea de completare a articolului 297 alineatul (2²) a fost introdusă condiția, cauza poate să fie transmisă în instanță doar după executarea comisiei rogatorii de către statul străin.</p>
	<p>12. În partea ce vizează reluarea judecării cauzei după condamnarea persoanei în lipsă, apreciem că</p>	<p>12. Se acceptă.</p>

	<p>circumstanțele prevăzute la art.399¹ alin.(3) lit. b) și c) din proiect nu pot fi reținute în vederea refuzului privind reluarea judecării cauzei penale. În acest sens propunem excluderea acestora.</p>	
<p>3. Curtea Supremă de Justiție</p>	<p>13. În ce privește completarea Codului de procedură penală cu articolul 282¹ și, respectiv, modificările corespunzătoare în art. 287¹, 296, 297 și 321 Cod de procedură penală.</p> <p>Considerăm că înaintarea acuzării învinuitului aflat peste hotarele țării, luând în considerație reglementările propuse, în mod rezonabil ridică întrebări serioase privind asigurarea respectării garanțiilor oferite persoanei prin art. 6 CEDO.</p> <p>În primul rând, prezintă neclaritate propunerea de excludere a termenului de înaintare a învinuirii în condițiile articolului dat, fapt care implică nemijlocit un factor subiectiv de decizie.</p> <p>În al doilea rând, considerăm incorectă și nejustificată propunerea de trimitere a cauzei în judecată după confirmarea dovezii de recepționare a comisiei rogatorii de către statul străin, în redacția art. 297 alin. (2¹) Cod de procedură penală. O atare posibilitate în mod evident lezează persoana în exercitarea dreptului de a face cunoștință cu materialele cauzei până la sesizarea instanței de către organul de urmărire penală și, corelativ, ar avea un impact negativ major asupra respectării dreptului</p>	<p>13. Precizare</p> <p>Luând în considerare faptul că proiectul a suferit mai multe modificări conceptuale obiecțiile formulate nu sunt incidente.</p> <p>În partea ce ține de modificarea articolului 297, reținem că propunerea prezentată a fost introdusă la articolul 297 alineatul (2²).</p>

	<p>persoanei la un proces echitabil. În acest context, considerăm ca fiind necesară confirmarea primară a faptului că învinuirea a fost înaintată persoanei, că aceasta a făcut cunoștință cu drepturile și obligațiile sale și că a făcut cunoștință cu materialele cauzei.</p> <p>În legătură cu cele expuse, ne exprimăm dezacordul categoric cu argumentarea adusă în Nota informativă la proiect potrivit căreia, prezentarea materialelor de urmărire penală și întocmirea procesului-verbal corespunzător, în lipsa învinuitului, ar fi acceptabilă, iar limitarea accesului la dosar ar fi contrabalansată prin realizarea de către stat a obligației pozitive de a condamna persoana învinuită în comiterea unei infracțiuni.</p>	
	<p>13. În ce privește completarea Titlului II, Capitolul III din Partea specială a Codului de procedură penală, cu o nouă Secțiune (a 5-a, art. 399¹ – 399⁶).</p> <p>Atestăm că, pe de o parte, din conținutul articolelor date reiese reglementarea unui nou tip de revizuire a hotărârilor judecătorești, prin stabilirea unui temei legal – condamnarea definitivă a persoanei judecate în lipsă, iar pe de altă parte, se propune suplinirea cu o nouă secțiune în Capitolul III din Partea specială a Codului de procedură penală, intitulat „Judecata în prima instanță”. În acest sens, apreciem că nu este clară natura „reluării judecării cauzei penale” și dacă aceasta ar reprezenta în mod veritabil instituirea unei căi separate de atac în procesul penal. Totodată, apreciem că temeiurile expuse la lit. b) și</p>	<p>13. Se acceptă parțial</p> <p>Prin modificările introduse a fost schimbat conceptul, astfel calea de atac se exercita ca fiind una extraordinară și presupune rejudecarea cauzei penale examinate în absență în care persoana a fost condamnată.</p> <p>În practica CtEDO, a fost declarată o negare de justiție, în circumstanțele în care legislația statelor semnatare a Convenției nu prevedea posibilitatea redeschiderii/ reexaminării procesului penal atât pe aspecte de fapt cât și de drept atunci când sentința de condamnare a fost pronunțată într-un proces penal în lipsă condamnatului care nu a renunțat la dreptul de a participa la ședințele de judecată. (Cauzele Stoichkov v Bulgaria, Anthony Jones v Marea Britanie, Somogyi v Italy). Prin urmare calea</p>

	<p>c) alin. (3) art. 399¹ Cod de procedură penală, însăși prin natura lor, ar fi apte să justifice „reluarea judecării cauzei penale”, în acest sens nefiind clar de ce autorul proiectul a considerat contrariul. Cu titlu de mențiune generală, considerăm imperios de a sublinia că neexercitarea de către inculpat a dreptului de a participa la judecarea propriei cauze penale presupune și renunțarea de bunăvoie la anumite garanții oferite de dreptul la un proces echitabil, în acest caz examinarea în lipsă nefiind contrară art. 6 CEDO. În acest sens, considerăm că instituirea unui remediu legal ce implică derularea unei noi proceduri de judecată în prima instanță, inclusiv în privința persoanelor care s-au sustras de la judecarea cauzei penale în procedurile anterioare, este nejustificată. În ansamblu, având în vedere cele enunțate, precum și faptul că în Nota informativă la proiect nu se atestă nicio argumentare a necesității operării modificărilor în Lege prin prisma legislației naționale și străine relevantă, inclusiv prin prisma convenției CEDO, conchidem asupra faptului că propunerile expuse în proiectul transmis spre avizare sunt neclare, lipsite de o argumentare temeinică și necesită o revizuire semnificativă. Eu văd necesitatea în astfel de norme legale, pentru a atrage la răspundere infractorii care se eschivează peste hotarele țării, dar aceste norme trebuie să fie în strictă concordanță cu practica CtEDO. Necesită un studiu calitativ al legislației altor state în acest domeniu, pentru a adopta norme clare, accesibile și previzibile.</p>	<p>extraordinară de atac este deschisă doar pentru persoanele care nu au renunțat la dreptul său de a participa la ședința de judecată din motiv că nici nu au cunoscut despre ședința de judecată. Subliniem faptul că dacă inculpatul a fost informat despre ședința de judecată, dar s-a eschivat nejustificat de a se prezenta sau a desemnat un avocat ales să participe la ședințele de judecată în absența sa, nu va beneficia de dreptul de a solicita reluarea examinării cauzei penale pe motiv că hotărârea a fost pronunțată în lipsa lui.</p>
--	---	--

	<p>Eu văd necesitatea în astfel de norme legale, pentru a atrage la răspundere infractorii care se eschivează peste hotarele țării, dar aceste norme trebuie să fie în strictă concordanță cu practica CtEDO. Necesită un studiu calitativ al legislației altor state în acest domeniu, pentru a adopta norme clare, accesibile și previzibile.</p>	
<p>4. Uniunea Avocaților</p>	<p>14. La alin. (1) art. 282¹, propunem completarea după cuvintele „hotarele țării” cu cuvintele „și se sustrage de la urmărirea penală”, or simplul fapt al aflării învinuitului peste hotarele țării, fără ca acesta să se sustragă de la urmărirea penală, nu poate justifica aplicarea față de acesta a unei proceduri speciale de înaintare a acuzării prin comisie rogatorie. Astfel, mai întâi se vor întreprinde măsurile și acțiunile necesare pentru a putea constata că persoana dată se sustrage de la urmărirea penală și doar în aceste condiții se va decide aplicarea dispozițiilor art. 282¹ din proiect. Soluția dată rezultă și din dispozițiile pct. 2 art. I din proiectul legii, prin care autorii instituie o excepție de la suspendarea urmăririi penale pentru situațiile în care învinuitul a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală sau judecată, ori locul aflării lui nu este stabilit.</p> <p>Totodată, subliniem că, în caz de sustragere de la urmărirea penală (sau de la judecată) se suspendă curgerea prescripției de atragere la răspundere penală și se dispune suspendarea urmăririi penale. În caz contrar, dacă învinuitul nu se sustrage de la urmărirea penală, atunci nici nu este necesară instituirea excepției de la regula</p>	<p>14. Se acceptă.</p> <p>Prevederile articolul 291¹ alineatul (1) prevede condiția ca învinuitul să fi dispărut și aceasta se sustrage de la urmărirea penală. Totodată, pentru a recurge la acest mecanism, procurorul va trebui inițial să întreprindă acțiuni de investigații în vederea căutării învinuitului.</p> <p>Cât privește suspendarea urmăririi penale în cazul sustragerii învinuitului și excepțiile introduse de prezentul proiect de lege, menționăm că scopul normei introduse la articolul 287¹ este de a asigura continuitatea urmăririi penale și atragerea la răspundere a persoanelor vinovate, asigurându-le în același timp toate garanțiile care reies din art.6 din CEDO. Or, mecanismul de înaintarea acuzării în absență/prin comisie rogatorie nu este unul contrar Convenției.</p>

	stabilită la art. 287 ¹ alin. (1) sbp.1) al Codului de procedură penală.	
	<p>15. La alin. (3) art. 282¹, propunem izolarea prin virgulă după textul „alin. (1)”, pentru a imprima claritate normei juridice.</p> <p>În privința pct. 2 art. I din proiectul legii, referitor la modificarea art. 287¹, cuvântul „sintagmă”, datorită semnificației specifice a acesteia, propunem a fi substituit cu cuvântul „text”.</p>	15. Se acceptă
	<p>16. Cu privire la art. 297 alin. (2¹), referitor la instituirea unei garanții/condiții suplimentare la trimiterea cauzei în judecată în privința învinutului aflat peste hotarele țării și față de care au fost aplicate dispozițiile art. 282¹, considerăm că acestea pot fi efective și dreptul persoanei la un proces echitabil poate fi asigurat doar dacă se referă la confirmarea prin răspuns a executării comisii rogatorii și nu doar în prezența dovezii de recepționare a acesteia. Prin urmare, la pct. 4 art. I din proiect propunem substituirea cuvintelor „dovezii de recepționare a comisiei rogatorii” cu cuvintele „prin răspuns a executării cererii de comisie rogatorie”.</p> <p>În ceea ce privește conținutul alin. (7) art. 321, propunem completarea acestuia cu textul „, , dacă inculpatul se sustrage de la judecată”, or doar în acest caz este posibilă judecarea cauzei în lipsa inculpatului față de care au fost aplicate dispozițiile art. 282¹, adică în privința</p>	<p>16. Se acceptă. A se vedea redacția de la articolul 297 alineatul (2²).</p>

	<p>căruia acuzarea a fost înaintată prin comisie rogatorie. După finisarea urmăririi penale, nu este exclus ca persoana să nu se mai sustragă de la judecată și în acest caz aplicarea dispozițiilor art. 282¹ nu pot fi considerate suficiente pentru a judeca cauza în lipsa inculpatului.</p>	
	<p>17. La art. 399¹ alin. (3) propunem completarea lit. b) cu textul „, , inclusiv prin intermediul apărătorului sau reprezentantului său”, deoarece astfel se exclude posibilitatea interpretării echivoce a textului și nu se va admite respingerea cererii de reluare a judecării cauzei penale a condamnatului a cărui apărător sau reprezentanți legali au fost citați la proces și au luat cunoștință cu materialele cauzei, rechizitoriul. Scopul reluării judecării cauzei este tocmai acela de a permite însuși condamnatului să poată exercita personal drepturile sale în cadrul judecării cauzei, chiar dacă a dispus de apărător sau reprezentanți legali.</p> <p>În același context, propunem excluderea literei d) din alin. (3) al art. 399¹.</p> <p>Articolul 399² alin. (2) propunem a fi completat cu cuvântul „ales”, or doar în lipsa unui apărător ales se poate solicita desemnarea unuia din oficiu.</p>	<p>17. Nu se acceptă. Luând în considerare faptul că proiectul a suferit mai multe modificări conceptuale, propunerea prezentată nu poate fi reținută.</p> <p>Se acceptă.</p>

		A se vedea articolul 465 ⁶ alineatul (2).
	<p>18. La art. 399 alin. (3), în scopul unificării terminologiei juridice, propunem substituirea cuvintelor „redeschiderea procesului penal” cu cuvintele „reluare a judecării cauzei penale”, or la această etapă este vorba anume despre cererea privind reluarea judecării cauzei penale și nu despre deschiderea întregului proces penal.</p>	<p>18. Nu se acceptă. Luând în considerare faptul că proiectul a suferit mai multe modificări conceptuale, propunerea prezentată nu poate fi reținută.</p>
	<p>19. La art. 399³ alin. (4) propunem substituirea cuvintelor „sentința pronunțată în lipsa persoanei condamnate definitiv” cu cuvintele „sentința pronunțată în privința persoanei condamnate definitiv în lipsă”, or în ultimul caz se subliniază că judecarea și condamnarea a avut loc în lipsa persoanei, și nu că doar pronunțarea a avut loc în lipsa persoanei.</p>	<p>19. Se acceptă.</p>
	<p>20. Din aceleași considerente, la art. 399³ alin. (5) cuvintele „sentinței pronunțate în lipsa persoanei condamnate definitiv” propunem a fi substituite cu cuvintele „sentinței pronunțate în privința persoanei condamnate definitiv în lipsă”. Totodată, propunem completarea dispoziției alin. (5) cu textul „ și rejudecarea cauzei penale, fără a aduce atingere hotărârii adoptate în acțiunea civilă a cauzei penale”. Această din urmă propunere corelează cu etapa procesuală ce trebuie să urmeze imediat după admiterea cererii de reluare a judecării cauzei penale, și anume rejudecarea cauzei penale conform dispozițiilor art. 399⁴ din proiect, precum și este justificată de asigurarea drepturilor patrimoniale ale</p>	<p>20. Nu se acceptă. Prevederile articolului 399³ alineatul (5) au fost excluse. Totodată prevederea articolului 465⁶ alineatul (5) din proiectul ajustat, indică că odată cu examinarea admisibilității cererii de reluare a examinării cauzei, precum și în tot cursul reexaminării cauzei, instanța poate dispune suspendarea, în tot sau în parte, executării sentinței supuse reexaminării.</p>

	părții civile în eventualitatea în care rejudecarea cauzei penale nu duce la adoptarea unei sentințe de achitare.	
	21. La alin. (6) art. 399 ³ , pentru unificare terminologică, propunem substituirea cuvintelor Judecării din nou a” și „revizuirii”, în ambele cazuri, cu cuvântul „rejudecării”. Totodată, optăm pentru neadmiterea revizuirii hotărîrilor adoptate pe marginea acțiunii civile, pînă la adoptarea unei sentințe definitive în cadrul rejudecării cauzei penale.	21. Precizare. Luând în considerare faptul că proiectul a suferit mai multe modificări conceptuale, propunerea prezentată nu poate fi reținută.
	22. La alin. (7) art. 399 ³ , propunem completarea după cuvintele „cîteva hotărîri” cu cuvintele „definitive de condamnare în lipsă”, iar dispoziția alin. (7) să fie completată cu textul „ , iar hotărîrile definitive de condamnare în lipsă se desființează de drept”. Propunerea dată rezidă în faptul că cererea de reluare a judecării și admiterea acesteia are drept premisă, conform art. 399 ¹ alin. (1) din proiect, existența unei condamnări definitive în lipsă, premisă aplicabilă și în cazul mai multor astfel de hotărîri care nu se pot concilia. Totodată, soluția promovată de autorii proiectului la alin. (5) art. 399 ³ , și anume desființarea de drept a sentinței definitive de condamnare în lipsă, urmează a fi aplicată în egală măsură și în cazul în care sun mai multe asemenea sentințe/hotărîri definitive de condamnare în lipsă.	22. Nu se acceptă Prevederile articolul 399 ³ alineatul (7) au fost excluse, din motivul că existența hotărîrilor care nu se pot concilia este un temei de revizuire dar nu și de reluare a examinării cauzei penale.
	23. Suplimentar, la art. 399 ³ , propunem inversarea cu locurile a alin. (6) și (7), astfel încît alin. (6) va deveni alin. (7) și invers. Această propunere este datorată succesiunii	23. Nu se acceptă. Prevederile articolului 399 ³ alineatul (7) au fost excluse.

	<p>logice a normelor juridice în cadrul elementelor structurale ale actului normativ. Alin. (7) se referă la consecințele admiterii cererii de reluare a judecării cauzei penale și trebuie să urmeze imediat după alin. (5) care dispune cu privire la același obiect, în timp ce alin. (6) se referă la alte consecințe și măsuri „asigurătorii” pe care le poate dispune instanța în situația admiterii cererii de reluare a judecării cauzei penale, și trebuie să succeadă dispozițiilor anterior menționate.</p>	
	<p>24. La art. 399⁴ propunem substituirea cuvântului „găsește” cu cuvântul „consideră”, pentru folosirea unei terminologii juridice corecte și respectarea normelor de tehnică legislativă, iar cuvintele „cu ocazia admiterii” propunem să fie substituite cu cuvintele „în cursul examinării”.</p>	<p>24. Precizare.</p> <p>Luând în considerare faptul că proiectul a suferit mai multe modificări conceptuale, propunerea prezentată nu poate fi reținută.</p>
	<p>25. Alin. (1) art. 399⁵ propunem a fi modificat și expus după cum urmează:</p> <p>„(1) După rejudecarea cauzei penale a persoanei condamnate definitiv în lipsă instanța de judecată pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art. 382-399 și 410, care se aplică în mod corespunzător.”. Această formulă pune accent pe rolul definitiv și esențial al procedurii de rejudecare a cauzei penale, drept o procedură distinctă și care nu se limitează doar la examinarea unei cereri de reluare a judecării cauzei, reprezentând de fapt o procedură mult mai complexă decât examinarea unei cereri. Mai mult, norma astfel</p>	<p>25. Se acceptă.</p> <p>Articolul 465⁸ alineatul (1) din varianta proiectului ajustat prevede următoarele:</p> <p>„(1) După reluarea examinării cauzei penale în conformitate cu art. 465⁷, instanța de judecată pronunță o nouă hotărâre potrivit dispozițiilor art. 382-399 și 410, care se aplică în mod corespunzător.”</p>

	reformulată este și mai clară și aplicabilă de către instanțele de judecată.	
	<p>26. La alin. (2) art. 399⁵ propunem substituirea cuvintelor „pe care cel în favoarea căruia s-a admis cererea privind reluarea judecării cauzei penale nu era obligat să le suporte” cu cuvintele „suportate în cursul judecării și condamnării în lipsă”, deoarece ultimele exprimă în mod clar în privința căror cheltuieli judiciare instanța poate dispune restituirea. Mai mult, permite restituirea cheltuielilor judiciare ale altor persoane care le-au suportat, altele decât ale persoanei condamnate definitiv în privința căruia cauza a fost rejudecată.</p>	<p>26. Nu se acceptă Prevederile articolului 399⁵ alineatul (2) au fost excluse, iar varianta ajustată a proiectului nu prevede aceasta formulare. Or, acest lucru urmează a se decide de instanță în dispozitivul sentinței, prin prisma prevederilor articolul 397 la care a fost făcută deja trimitere.</p>
	<p>27. La art. 399⁶ propunem substituirea cuvintelor „examinat cererile privind reluarea judecării cauzei penale” cu cuvintele „rejudecat cauza penală în condițiile prezentei secțiunii”, deoarece se referă la sentințele adoptate în urma rejudecării cauzelor penale.</p>	<p>27. Precizare. Luând în considerare faptul că proiectul a suferit mai multe modificări conceptuale, propunerea prezentată nu poate fi reținută.</p>
5. Ministerul Afacerilor Externe	<p>28. Astfel, pct. 4 din proiectul de lege care prevede completarea art. 297 CPC cu alin. (2¹) cu următorul cuprins: „<i>În cazul prevăzut la art. 282¹ cauza se transmite în judecată doar după confirmarea dovezii de recepționare a comisiei rogatorii de către statul străin.</i>”, nu asigură persoanei învinuite toate garanțiile necesare apărării sale, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și în Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (în continuare - CEDO). Or, dovada de recepționare a</p>	<p>28. Se acceptă.</p>

comisiei rogatorii de către statul străin nu este echivalentă cu dovada efectuării acțiunilor procesuale de către statul străin, solicitate în comisia rogatorie de către Republica Moldova.

Statul are obligația pozitivă să garanteze drepturile și interesele legitime a persoanelor implicate în cadrul unui proces penal și să se asigure că persoanelor vizate li se aduc la cunoștință actele procedurale necesare, reieșind din prevederile alin. (3) art. 6 din CEDO: *„Orice acuzat are, mai ales, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa...”*.

În acest sens, este de menționat că art. 7 din Convenția europeană de asistență juridică în materie penală de la Strasbourg din 1959 prevede modul de comunicare a actelor de procedură pe teritoriul unui stat străin și anume: *„...Această comunicare va putea fi efectuată prin simpla transmitere a actului sau a hotărârii, destinatarului. Dacă partea solicitantă o cere în mod expres, partea solicitată va efectua comunicarea într-una dintre formele prevăzute de legislația sa pentru înmânări analoage sau într-o formă specială compatibilă cu această legislație. 2. Dovada comunicării se va face printr-o recipisă datată și semnată de destinatar sau printr-o declarație a părții solicitate, constatând faptul, forma și data comunicării. Unul sau ambele documente vor fi transmise imediat părții solicitante. La cererea*

	<p><i>acesteia din urmă, partea solicitată va preciza dacă comunicarea a fost făcută în conformitate cu legea sa. în cazul în care comunicarea nu s-a putut face, partea solicitată va face cunoscut imediat motivul părții solicitante.”</i></p> <p>În acest mod, dovada recepționării comisiei rogatorii de către statul străin și în același timp lipsa dovezii comunicării printr-o recipisă datată și semnată de destinatar, în cazul dat de învinuit, va încălca principiul contradictorialității, care îngăduie părților din proces să participe în mod activ și egal la prezentarea, argumentarea și dovedirea drepturilor și faptelor în cursul desfășurării procesului, în scopul stabilirii adevărului și al pronunțării unei hotărâri legale și temeinice.</p>	
	<p>29. Totodată, se consemnă îngrădirea drepturilor persoanei condamnate în lipsă prin prevederile propuse la pct. 6 din proiectul de lege și anume art. 399¹ alin. (3) lit. b) și c), care stipulează că judecarea cauzei penale nu poate fi reluată în cazul în care persoana condamnată definitiv:</p> <p><i>„ ...b) nu a fost citată la proces și nu a luat cunoștință în nici un mod despre acesta; c) a lipsit în mod justificat de la judecarea cauzei și nu a avut posibilitate de a înștiința instanța... ”.</i></p> <p>Aceste prevederi, la fel, nu asigură dreptul persoanei la un proces echitabil stipulat în art. 6 din CEDO, or</p>	<p>29. Se acceptă.</p>

	<p>persoanele care nu au fost citate legal, sau au fost în imposibilitate de a se prezenta în instanță din motive justificate, în cursul procesului sunt lipsite de dreptul de fi ascultate în mod egal, inclusiv asupra împrejurărilor de fapt sau de drept puse în discuție de instanță în vederea aflării adevărului în cauză și sunt eligibile de judecarea cauzei repetate. În plus, lipsa citării din partea statului și lipsa justificată a persoanei de la judecarea cauzei, lasă loc de interpretare în ceea ce ține de statutul persoanei care s-ar încadra în categoria celor care se eschivează de la participarea la procesul de judecată.</p> <p>În context, se propune:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reformularea pct. 4 din proiectul de lege, în așa măsură încât să asigure garantarea unui proces echitabil tuturor participanților la procesul penal; - Excluderea lit. b) și c) din art. 399¹ din pct. 6 al proiectului de lege sus-menționat. 	
<p>6. Curtea de Apel Chișinău</p>	<p>30. Lipsă de obiecții și/sau propuneri.</p>	
<p>Obiecțiile și propunerile prezentate în conformitate cu prevederile pct. 201 din Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea nr. 610/2018</p>		
<p>1. Procuratura Generală</p>	<p>31. Cu privire la completarea art.41 cu punctul 6⁵) La art.41 pct.6⁵), pentru asigurarea uniformității cazului gramatical indicat la punctele 1 - 6⁴), propunem înlocuirea sintagmei „<i>autorizează finalizarea</i>” cu „<i>autorizarea finalizării</i>”</p>	<p>31. Se acceptă.</p>

	<p>32. Cu privire la completarea art.52 alineatul (1) punctul 16) La art.52 alin.(1) pct. 16), pentru asigurarea uniformității cazului gramatical indicat în text, propunem înlocuirea cuvântului „finalizarea” cu „finalizării”.</p>	<p>32. Se acceptă.</p>
	<p>33. Cu privire la completarea art.64 cu alineatul (4²) Formula textuală propusă și anume „<i>bănuitul se informează că neprezentarea...</i>” poate inocula interpretarea că, obligația de informare despre consecințele neprezentării la organul de urmărire penală operează în temeiul legii și incumbă bănuitului. Pentru claritatea normei propunem următoarea formulare: <i>(4²) „Bănuitul este informat în scris de către organul de urmărire penală că, neprezentarea nemotivată pentru punerea sub învinuire și înaintarea acușării nu împiedică finalizarea urmăririi penale și transmiterea cauzei penale în instanța de judecată în lipsa sa, în cazul constatării faptului sustragerii de la urmărirea penală”.</i></p>	<p>33. Se acceptă. Articolul 64 alin. (4²) va avea următorul cuprins: „(4²) Bănuitul este informat în scris de către organul de urmărire penală că, neprezentarea nemotivată pentru înaintarea acușării nu împiedică finalizarea urmăririi penale și transmiterea cauzei penale în instanța de judecată în lipsa sa, în cazul constatării faptului sustragerii de la urmărirea penală”.</p>
	<p>34. Cu privire la completarea art.235 cu alineatul (4) Utilizarea în conținutul citației a unei formule textuale propuse în proiect „<i>nu împiedică finalizarea urmăririi penale și condamnării în lipsa persoanei citate în mod legal</i>” poate crea aparența unei poziții preconceptuate a instanței, care judecă fondul cauzei. Pentru a evita asemenea interpretări propunem următorul text: <i>(4), „În cazul citării bănuitului, învinuitului sau inculpatului acesta este informat de către organul de urmărire penală sau instanța de judecată că, neprezentarea nemotivată la organul respectiv nu împiedică finalizarea urmăririi penale, judecarea și pronunțarea hotărârii judiciare pe fondul cauzei în lipsa persoanei citate în mod legal”.</i></p>	<p>34. Se acceptă.</p>

	<p>35. Propunem excluderea din textul alineatului (5) a sintagmei „sau nu a fost posibil asigurarea prezenței acestuia în condițiile în care prin sintagma „sau nu a fost posibil asigurarea prezenței acestuia” se înțelege situația în care imposibilitatea asigurării prezentării învinuitului se datorează motivului de neidentificare a locului aflării acestuia, considerăm că sintagma menționată <i>supra</i> are o utilizare de prisos, or, în cazul în care nu a fost stabilit locul aflării învinuitului, se prezumă <i>per se</i> imposibilitatea asigurării prezenței acestuia. Cu alte cuvinte nu este clar cum ar putea fi asigurată prezența învinuitului în cazul în care nu se cunoaște locul aflării acestuia. Suplimentar, considerăm că, situația/circumstanțele privind imposibilitatea asigurării prezentării învinuitului este echivalentă și reprezintă o starea de fapt ce presupune sustragerea învinuitului.</p> <p>Subsecvent, punctăm că, alin.(5) și (6) al aceluiași articol 282, prevăd două modalități distincte de aducere la cunoștință a ordonanței de punere sub învinuire, în cazul în care nu este stabilit locul aflării învinuitului, se procedează conform art.291¹, iar în cazul în care este cunoscut locul aflării învinuitului - potrivit art.282¹. Prin urmare, utilizarea sintagmei „sau nu a fost posibil asigurarea prezentării acestuia” în textul ambelor alineate (alin. (5) și alin. (6)) atestă o confuzie între aceste două instituții.</p> <p>Cu privire la alin.(6) menționăm că, conținutul acestuia urmează să corespundă cu prevederile art.281¹ alin.(1), or, în condițiile în care normele prevăd aceeași situație de fapt (<i>i.e.</i> cazul în care înaintarea acuzării se va face prin comisie rogatorie), ele trebuie să fie în concordanță. Mai mult, sintagma „și nu a fost posibil asigurarea prezentării acestuia ” din conținutul alin.(6), prezintă</p>	<p>35. Se acceptă.</p>
--	---	-------------------------------

	<p>deficiențe de interpretare întrucât prin aceste cuvinte s-ar putea înțelege de <i>e.g.</i> refuzul de extrădare a persoanei sau alte situații care pot determina imposibilități obiective de asigurare a prezenței acestuia.</p> <p>Prin urmare, pentru a evita interpretări ce nu acoperă voința legiuitorului, propunem următoarea redacție a alineatului (6):</p> <p>„(6) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală, iar locul aflării acestuia peste hotarele țării este cunoscut, înaintarea acuzării se va face prin comisie rogatorie în condițiile art. 282¹.”</p>	
	<p>36. Cu privire la completarea Codului de procedură penală cu art.291¹</p> <p>Propunem excluderea din textul alineatului (1) a sintagmei „<i>sau nu a fost posibil asigurarea prezentării acestuia</i>”.</p> <p>A <i>simili</i>, motivele și propunerile indicate <i>supra</i> în contextul pct.5, cu privire la modificările și completările articolului 282 alin.(5) și (6), sunt valabile și pentru această prevedere.</p> <p>În aceeași ordine de idei, propunem următoarea redacție a lit.b) din alin.(2):</p> <p>„b) se sustrage de la urmărirea penală sau judecată sau locul aflării învinuitului nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare;”</p> <p>Cu privire la textul alin.(2) lit.a), opinăm asupra faptului că, finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului, urmează să fie posibilă pentru toate categoriile de infracțiuni, indiferent de gravitatea acestora. Or, anume în cazul infracțiunilor ușoare și mai puțin grave termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală a persoanei este mai mic, și anume de 2 ani și respectiv 5 ani. Prin urmare, în cazul exceptării infracțiunilor de</p>	<p>36. Se acceptă parțial.</p> <p>Cu referire la excluderea textului „sau nu a fost posibil asigurarea prezentării acestuia” considerăm oportun operarea acestei modificări.</p> <p>În partea ce ține de aplicarea instituției finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului pentru toate categoriile de infracțiuni, reținem că trimiterea cauzei în judecată în condițiile menționate este o procedură derogatorie de la normele procesuale generale, prin urmare considerăm judicios instituirea unor cazuri excepționale. Totodată, luând în considerare că procedura specială de efectuare a urmăririi penale în absența învinuitului a fost preluată după exemplul Ucrainei, atragem atenția asupra faptului că Codul de procedură penală al Ucrainei prevede expres infracțiunile pentru care este aplicabilă această instituție. În contextul argumentelor prezentate, ținem să precizăm că potrivit art. 60 alin. (5) din Codul penal, curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată.</p>

	<p>categoria celor menționate <i>supra</i>, de la posibilitatea finalizării urmăririi penale în lipsa învinutului, există riscul, în cazul sustragerii persoanelor de la urmărirea penală, aferent imposibilității atragerii la răspundere penală a persoanelor din motivul expirării termenului de prescripție. Suplimentar, optăm pentru respectarea egalității în drepturi a tuturor cetățenilor în fața legii, precum și pentru un tratament nediferențiat.</p> <p>Mai mult decât atât, pot exista situații în care, la examinarea fondului cauzei penale, reieșind din materialul probator examinat sau administrat suplimentar, la inițiativa acuzatorului de stat, este modificată acuzarea în sensul atenuării sau agravării, inclusiv cu schimbarea încadrării juridico-penale a faptei imputate inculpatului. Respectiv, poate fi invocată legalitatea finalizării urmăririi penale în condițiile expuse de art.291¹ alin.(2) lit.a) din proiect.</p> <p>Subsecvent, în corespundere cu propunerile formulate la alin.(2) lit.a), pentru a fi în concordanță, urmează a fi revizuite și alin.(3) și (4).</p>	
	<p>37. Cu privire la completarea art.296 alin.(5) din Codul de procedură penală</p> <p>În textul alineatului (5) propunem ca după sintagma „<i>reprezentantului legal</i>” să fie adăugată sintagma „<i>sau apărătorului în cazul înaintării acuzării în condițiile art.282¹ sau finalizării urmăririi penale în condițiile art. 291¹.</i>”.</p> <p>În acest context, menționăm că, și potrivit art.297 alin.(2¹) și (2²) în redacția propusă, în cazul în care acuzarea a fost înaintată prin comisie rogatorie în condițiile art. 282¹, și învinuitul nu a revenit în țară sau judecătorul de instrucție a autorizat finalizarea urmăririi penale în lipsa învinutului în condițiile art.291¹, copia</p>	<p>37. Se acceptă.</p>

	rechizitoriului se prezintă sub recipisă doar apărătorului ales sau desemnat din oficiu.	
	<p>38. Cu privire la completarea Codului de procedură penală cu art.303¹</p> <p>În condițiile în care proiectul de lege prevede două mecanisme distincte care permit finalizarea urmăririi penale și înaintarea acuzării în lipsa învinuitului (<i>i. prin intermediul comisiilor rogatorii în situația în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală, iar locul aflării acestuia peste hotarele țării este cunoscut în condițiile art.282¹; și ii. înaintarea acuzării în lipsa învinuitului în condițiile art.291¹ când locul aflării învinuitului nu este stabilit</i>), considerăm oportun de a preciza lipsa necesității de autorizare a finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului, în cazul în care acuzarea a fost înaintată în conformitate cu art.282¹. Prin urmare, propunem completarea articolului 303¹ din proiect, la final cu textul „sau 282¹”.</p>	<p>38. Precizare</p> <p>Articolul 303¹ a fost exclus din proiect.</p>
	<p>39. Cu privire la completarea art.321 alin.(2) cu punctul 4)</p> <p>Considerăm just ca judecarea cauzei în lipsa inculpatului să poată avea loc inclusiv în cazul în care înaintarea acuzării în lipsa învinuitului a fost efectuată prin intermediul comisiilor rogatorii în condițiile art.282¹. Or, ambele mecanisme, atât cel prevăzut la art.291¹ cât și cel prevăzut la art.282¹ au ca scop finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului care se sustrage la urmărirea penală, și deferirea fără întârziere justiției a acestor persoane. Prin urmare, propunem următoarea redacție a art.321 alin.(2) cu punctul 4): „4) în cazul în care urmărirea penală a fost finalizată în lipsa învinuitului în condițiile art.282¹ sau 291¹.”</p>	<p>39. Precizare</p> <p>Având în vedere că, după înaintarea acuzării prin comisie rogatorie, instanța de judecată dispune de informație despre locul aflării inculpatului, este obligatoriu citarea acestuia la ședința de judecată. Faptul că învinuirea a fost înaintată prin comisie rogatorie este doar o probă că învinuitul este informat despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa, fiind respectat dreptul prevăzut la articolul 6 alin. (3) lit. a) CEDO, dar nu confirmă că învinuitul a renunțat la dreptul său de a fi prezent în ședința de judecată. În cazul în care învinuirea a fost înaintată în condițiile articolul 282¹, instanța de judecată urmează să citeze inculpatul și dacă acesta nu se prezintă va constata</p>

		<p>că acesta se sustrage de la judecată și va examina cauza penală în lipsa lui în condițiile prevăzute de articolul 321 alin. (2) pct. 1) CPP.</p>
	<p>40. Cu privire la completarea părții speciale Titlu II Capitolul V „Căile extraordinare de atac” cu: „Secțiunea a 3-a Rejudecare procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate”</p> <p>Potrivit proiectului, în particular art. 465⁵ alin. (4) - Cererea de rejudecare a cauzei penale se depune personal la instanța care a judecat cauza în prima instanță.</p> <p>Totodată, conform art. 465⁶ alin. (1), la primirea cererii, judecătorul fixează termenul pentru examinarea admisibilității cererii cu citarea procurorului și părților interesate.</p> <p>Respectiv, se interpretează că, o primă etapă după depunerea cererii de rejudecare, o constituie examinarea admisibilității acesteia, iar în acest context ar putea exista situația în care ultima instanță, care s-a pronunțat asupra fondului cauzei este instanța de apel (din motivul declarării apelului de către procuror/acuzatorul de stat), iar într-o atare circumstanță, în temeiul normelor de drept pre-citate, examinarea chestiunii cu privire la admisibilitatea unei cereri de rejudecare ar fi decisă de instanța ierarhic inferioară, în pofida faptului că ultima instanță care s-a pronunțat asupra fondului cauzei ar putea fi o instanță ierarhic superioară, fapt care ar afecta ordinea juridică a examinării cauzei și împuternicirile instanței de judecată de diferit grad precum și ar interveni asupra autorității lucrului judecat.</p> <p>O asemenea optică este și mai inadmisibilă în condițiile în care instanța care examinează admisibilitatea unei asemenea cereri este împuternicită în ordinea art. 465⁶</p>	<p>40. Se acceptă parțial.</p> <p>Art. 465⁵ alin. (4) va avea următorul cuprins: „(4) Cererea de reluare a examinării cauzei penale se depune personal la instanța care ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei.”</p> <p>Art. 465⁶ alin. (4) va avea următorul cuprins: „(4) Instanța de judecată, în baza celor constatate, dispune prin încheiere, admiterea cererii de reluare a examinării cauzei penale sau, respinge cererea. În cazul în care cererea de reluare a examinării cauzei penale a fost admisă, iar instanța care a examinat admisibilitatea cererii este alta decât cea care a judecat cauza în primă instanță, aceasta va expedia cauza pentru reluarea examinării judecării cauzei în ordinea prevăzută la art. 465⁷, la instanța care a judecat cauza în prima instanță”.</p> <p>Cu referire la suspendarea executării sentinței supuse reexaminării, considerăm oportun modificarea articolului 465⁶ alin. (5): „(5) Odată cu admiterea cererii de reluare a examinării cauzei precum și în tot cursul reexaminării cauzei, instanța poate dispune suspendarea, în tot sau în parte, a executării sentinței supuse reexaminării”.</p>

	<p>alin. (5) - să dispună suspendarea, în tot sau în parte, a executării sentinței supuse rejudecării.</p> <p>În această ordine de idei, se propune modificarea art. 465⁶ alin. (4), în următoarea redacție:</p> <p>„Cererea de rejudecare a cauzei penale se depune personal la instanța care ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei.”</p> <p>Totodată, în spiritul corelării armonioase a propunerilor, se recomandă formularea art. 465⁶ alin. (4) în următoarea redacție:</p> <p>„(4) Instanța de judecată, în baza celor constatate, dispune prin încheiere, admiterea cererii de rejudecare a cauzei penale sau, respinge cererea. În cazul în care cererea de rejudecare a cauzei penale a fost admisă, iar instanța care a examinat admisibilitatea cererii este alta decât cea care a judecat cauza în primă instanță, aceasta va expedia cauza pentru reluarea examinării judecării cauzei în ordinea art. 465⁷, la instanța care a judecat cauza în prima instanță.”</p> <p>Obligativitatea motivării unei hotărâri prin care se dispune suspendarea executării unei sentințe devenite definitive și irevocabile - este inerentă dreptului la un proces echitabil, autorității lucrului judecat și securității raporturilor juridice.</p> <p>Cu privire la acest aspect, considerăm că, urmează a fi luată în calcul oportunitatea în general a includerii posibilității suspendării motivate a executării sentinței supuse rejudecării, doar în cazul în care admisibilitatea unei astfel de cereri a fost finalizată prin emiterea în sensul art. 465⁶ alin. (4) - a unei încheieri de admitere a cererii de rejudecare a cauzei penale.</p> <p>Această propunere este formulată în vederea evitării unei interpretări distorsionate a sintagmei „Odată cu</p>	
--	--	--

	<p>examinarea admisibilității cererii de rejudecare”, care ar putea fi interpretată și drept o împuternicire a instanței de a se expune asupra suspendării executării sentinței până la pronunțarea soluției asupra admisibilității cererii.</p>	
	<p>41. În contextul elaborării și definitivării proiectului de hotărre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 (urmdirea penală si judecarea cauzei în lipsa persoanei), cu număr unic 254/MJ/2022, luând în considerație dezbaterile pe subiect în cadrul grupului de lucru, adițional opiniei formulate în avizul nr.4-1d/22-124 din 18.05.2022, intervenim cu solicitarea examinării posibilității conceptualizării proiectului de lege elaborat, din perspectiva transferului competențelor judecătorului de instrucție, privind autorizarea finalizării urmăririi penale în privința persoanei care se sustrage de la urmărire penală, în sarcina procurorului ierarhic superior.</p> <p>În eventualitatea acceptării conceptului privind atribuirea competențelor finalizării urmăririi penale cu incuviințarea procurorului ierarhic superior in condiții derogatorii de la regulile de procedură prestabilite de art. 281 - 282 și 297 din Codul de procedură penală, argumentele și comentariile formulate în avizul nr.4-1d/22-124 din 18.05.2022 sunt valabile sub rezerva substituirii competențelor atribuite judecătorului de instrucție și transferul acestora procurorului ierarhic superior.</p> <p>Din această perspectivă, intervenim cu propunerile indicate infra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La art.53¹ alin.(2) completarea cu lit j¹) cu următorul continut: 	<p>41. Nu se acceptă.</p> <p>Instituția abilitată pentru o apreciere justă și echidistantă a probelor care confirmă că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea identificării locului aflării învinuitului și că acesta se sustrage de la urmărire penală, este cea a judecătorului de instrucție. În acest sens, pentru a nu admite careva abuzuri din partea acuzării și pentru a asigura un control judiciar eficient în procedura de judecare a cauzei în lipsa persoanei, considerăm judicios împuternicirea judecătorului de instrucție cu autorizarea finalizării urmăririi penale.</p>

„incuviințează finalizarea urmăririi penale în condițiile art.291¹ din prezentul cod”

2. Cu privire la completarea Codului de procedură penală cu art.291¹ propunem următoarea redacție:

„Finalizarea urmăririi penale în lipsa invinuitului

(1) În cazul în care învinuitul a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare, procurorul prin ordonanță motivată, din oficiu sau la solicitarea organului de urmărire penală, cu incuviințarea procurorului ierarhic superior, dispune finalizarea urmăririi penale în absența învinuitului, cu informarea apărătorului ales sau apărătorului care acordă asistență juridică garantată de stat.

(2) În cazul în care de către procurorul ierarhic superior prin rezoluție, a fost incuviințată, finalizarea urmăririi penale în lipsa invinuitului în condițiile prezentului articol, copia ordonanței de punere sub învinuire se prezintă contra semnătură apărătorului ales sau apărătorului care acordă asistență juridică garantată de stat și se consideră că, acuzarea a fost înaintată.

(3) Finalizarea urmăririi penale în lipsa invinuitului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- a) în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire;
- b) persoana se sustrage de la urmărirea penală și nu a fost posibil de asigurat prezența ei în fața organului de urmărire penală;
- c) persoana nu este minoră.

De asemenea, considerăm ca fiind nerezonabilă reglementarea procedurii de contestare a ordonanței privind finalizarea urmăririi penale în condițiile art.313

	<p>din Codul de procedură penală, or potrivit prevederilor art.297 alin.(4) a legii procesual penale, toate cererile, plângerile și demersurile înaintate după trimiterea cauzei în judecată se soluționează de către instanța care judecă cauza.</p>	
<p>2. Curtea Supremă de Justiție</p>	<p>42. Prin prezenta, Vă comunicăm că în cadrul ședinței operative a judecătorilor Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 19 mai 2022, a fost examinată solicitarea dnei Mihailov-Moraru Veronica, secretar de stat, cu privire la expunerea opiniei asupra versiunii definitive a proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (urmărirea penală și judecarea cauzei în lipsa persoanei) (nr. 254/MJ/2022). Astfel, în cadrul ședinței operative, judecătorii Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție și-au exprimat opiniile vis-a-vis de conținutul proiectului de lege specificat și au convenit, după cum urmează, asupra următoarelor chestiuni: Ținând cont de cele invocate în nota informativă, Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție consideră merituose obiectivele stabilite de către autorii proiectului în scopul perfecționării legislației procesual penale ce ține de finalizarea urmăririi penale, înaintarea acușării și trimiterea cauzei în instanța de judecată. Totodată, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, reținând exigențele enunțate în Convenției Europene a Drepturilor Omului, în special derivate din dreptul la un proces echitabil, menționează că acestea stabilesc standarde care dirijează derularea unui set de proceduri penale în lipsa persoanei. Astfel, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție își menține argumentele expuse pe marginea subiectului în avizul din 14 aprilie 2022 și consideră că în Nota informativă la proiect nu se atestă o argumentare</p>	<p>42. Precizare Nota informativă a fost completată cu practica altor state care prevede asemenea mecanisme, precum și cu jurisprudența relevantă CEDO.</p>

	<p>substanțială a necesității operării modificărilor propuse, or acestea necesită o revizuire semnificativă prin prisma Convenției CEDO. Urmare a acestei recapitulări, reieșind din faptul că modificările propuse ar putea fi în măsura de a aduce atingeri drepturilor și libertăților fundamentale ale 2 omului, Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție opinează pentru expertizarea proiectului de către partenerii de dezvoltare, în special avizarea prin prisma Convenției CEDO de către Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept a Consiliului Europei (Comisia de la Veneția).</p>	
<p>3. Curtea de Apel Chișinău</p>	<p>43. Cu privire la completarea Codului de procedură penală cu alineatele (5) și (6) a articolului 282 cu următoarea redacție: „ (5) în cazul în care învinuitul a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare a învinuitului sau nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia și a fost autorizată finalizarea urmăririi penale în lipsa acestuia în condițiile art. 291/1, copia ordonanței de punere sub învinuire se aduce la cunoștință contra semnătură apărătorului. În acest caz, se consideră că acuzarea a fost înaintată. (6) în cazul în care a fost stabilit că locul aflării învinuitului este peste hotarele țării și nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia în fața procurorului, înaintarea acuzării se dispune prin comisie rogatorie în condițiile art. 282/1” Curtea de Apel Chișinău le acceptă parțial, propunând înlocuirea sintagmei „ sustrăgându-se” cu „eschivând-se”, or pornind de la reglementările legislative în vigoare consacrate în legea penală a Republicii Moldova, prin noțiunea juridică de „sustragere” se are în vedere: luarea ilegală și intenționată, cu titlu gratuit și în scop acaparator al averii străine sau al dreptului asupra acesteia, săvârșită</p>	<p>43. Nu se acceptă. Codul de procedură penală operează cu termenul de „sustragere”, iar în vederea asigurării uniformității terminologice din cod, propunerea înaintată nu poate fi reținută.</p>

	<p>prin furt, jaf, tâlhărie, șantaj, escrocherie, abuz de serviciu, însușire, irosire”, iar în accepțiunea propusă de autori, formularea aferentă ar fi „eschivarea”, ce potrivit Dexului înseamnă sustragerea de la îndeplinirea unei obligații, a se da în lături, a se feri.</p>	
	<p>44. Cu privire la completarea Codului de procedură penală cu articolul 282/1 cu următoarea redacție: (1) în cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală, iar locul aflării acestuia peste hotarele țării este cunoscut, procurorul poate adresa o comisie rogatorie autorităților din statul în care învinuitul se ascunde, pentru a-i fi înaintată acuzarea. (2) Cererea de comisie rogatorie, suplimentar la cerințele prevăzute la art. 537, va cuprinde solicitări privind: 1) înaintarea acuzării învinuitului în prezența avocatului; 2) explicarea conținutului învinuirii, a drepturilor și obligațiilor acestuia prevăzute în art. 66; 3) înmânarea copiei de pe ordonanța de punere sub învinuire și informația în scris privind drepturile și obligațiile învinuitului; 4) audierea învinuitului; 5) remiterea actelor care confirmă executarea cererii de comisie rogatorie. (3) La cererea de comisie rogatorie se anexează ordonanța de punere sub învinuire și informația scrisă privind drepturile și obligațiile învinuitului prevăzute de art. 66.” Curtea de Apel Chișinău propune următoarea completare: după cuvintele „hotarele țării” cu cuvintele „și se eschivează de la urmărirea penală”, or simplul fapt al aflării învinuitului peste hotarele țării, fără ca acesta să se eschiveze de la urmărirea penală, nu poate justifica aplicarea față de acesta a unei proceduri speciale de înaintare a acuzării prin comisie rogatorie. Mai întâi urmează să se întreprinde măsurile și acțiunile necesare pentru a putea constata că persoana dată se eschivează de la urmărirea</p>	<p>44. Nu se acceptă. În conținutul alin. (1) este prevăzut expres că doar în cazurile în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală iar locul aflării lui peste hotarele țării este stabilit, procurorul poate adresa o comisie rogatorie pentru a-i fi înaintată învinuirea.</p>

	<p>penală și doar în aceste condiții se va decide aplicarea dispozițiilor art. 282/1 din proiect. Soluția dată rezultă și din dispozițiile pct. 2 art. I din proiectul legii, prin care autorii proiectului instituie o excepție de la suspendarea urmăririi penale pentru situațiile „în care învinuitul a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală sau judecată, ori locul aflării lui nu este stabilit”. Totodată, subliniem că, în caz de sustragere de la urmărirea penală (sau de la judecată) se suspendă curgerea prescripției de atragere la răspundere penală și se dispune suspendarea urmăririi penale. În caz contrar, dacă învinuitul nu se sustrage de la urmărirea penală, atunci nici nu este necesară instituirea excepției de la regula stabilită la art. 287/1 alin. (1) sbp. 1) al Codului de procedură penală.</p>	
	<p>45. Cu privire la completarea Codului de procedură penală cu articolul 297 cu alineatele (2/1) și (2/2) referitoare la instituirea unei garanții/condiții suplimentare la trimiterea cauzei în judecată în privința învinuitului aflat peste hotarele țării și față de care au fost aplicate dispozițiile art. 282/1, Curtea de Apel Chișinău consideră că acestea pot fi efective și dreptul persoanei la un proces echitabil prin prisma art.6 CEDO poate fi asigurat, doar dacă se referă la confirmarea prin răspuns a executării comisiei rogatorii și nu doar în prezența dovezii de recepționare a acesteia. Se propune substituirea cuvintelor „dovezii de recepționare a comisiei rogatorii” cu cuvintele „prin răspuns a executării cererii de comisiei rogatorie”.</p>	<p>45. Precizare. Art. 297 alin. (2²) prevede că în cazul prevăzut la art. 282¹ cauza se trimite în judecată doar după executarea comisiei rogatorii de către statul strain. Or, în condițiile în care nu a fost posibilă înaintarea acuzării în conformitate cu art. 282¹, va fi aplicabilă procedura finalizării urmăririi penale prevăzute la art. 291¹.</p>
	<p>46. Cu privire la completarea Codului de procedură penală cu alin.(2), pct.4) articolul 321 în următoarea redacție: 4) în cazul în care urmărirea penală a fost finalizată în lipsa învinuitului în condițiile art. 291/1” Curtea de Apel Chișinău consideră că sunt relevante, însă</p>	<p>46. Precizare Propunerea prezentată excedează obiectul de reglementare al proiectului și urmează a fi analizată în cadrul Grupului de lucru constituit în vederea elaborării proiectului de lege consolidat</p>

	<p>totodată propune modificarea pct. 3) a articolului 321 reieșind din următoarele considerațiuni: în redacția actuală a acestei norme legale se stipulează că, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa. Curtea de Apel Chișinău consideră că, prevederile legii sus menționate urmează a fi aplicate pentru toate categoriile de infracțiuni or, în practica judiciară se atestă foarte multe cazuri când inculpații învinuiți de săvârșirea diferitor categorii de infracțiuni (de la grave - la cele excepțional de grave) solicită examinarea cauzei în lipsa sa iar în lipsa unor prevederi legale clare în acest sens, instanța de judecată este obligată să dispună amânarea examinării cauzei din cauza neaprezenței inculpatului în ședința de judecată cu toate că ultimul a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa. În susținerea acestei concluzii, Curtea de Apel consideră esențial de invocat doctrina penală și jurisprudența CEDO în acest sens, deoarece după cum a decis Curtea europeană în mod constant în jurisprudența sa, posibilitatea pe care trebuie s-o aibă „acuzatul” de a lua parte la ședința de judecată, decurge din obiectul și scopul ansamblului dispozițiilor art. 6 din Convenție, deoarece 7 lit. c), d) și e) ale parag. 3 ale aceluiași text recunosc „oricărui acuzat” dreptul „de a se apăra el însuși”, „de a interoga sau de a face să fie interogați martorii”, „de a fi asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată în ședința de judecată” toate acestea fiind de neconceput fără prezența sa. De aceea, legislatorul este obligat să ia măsuri de „descurajare” a absențelor nejustificate. O situație specială din punctul de vedere al respectării principiului</p>	<p>pentru modificarea Codului de procedură penală nr. 122/2003.</p>
--	---	---

	<p>contradictorialității este aceea a absenței acuzatului de la proces sau, altfel spus, posibilitatea judecării în lipsă a unui acuzat care refuză de a participa la judecată, prin raportare la exigențele art. 6 din Convenție.</p> <p>Tot aici, ținem să menționăm faptul că participarea inculpatului la ședința de judecată, este un drept al acestuia, prevăzut de art 66 alin. (2), pct. 23 CPP, drept la care inculpatul poate renunța.</p>	
	<p>47. Cu referire la completarea Codului de procedură penală Titlului II, Capitolul III din Partea specială a Codului de procedură penală, cu o nouă Secțiune (a 5-a, art. 399/1 - 399/6) de către Curtea de Apel Chișinău se atestă că, din conținutul articolelor date rezultă că autorii proiectului reglementează unui nou tip de revizuire a hotărârilor judecătorești, prin stabilirea unui temei legal - condamnarea definitivă a persoanei judecate în lipsă și se propune suplینirea cu o nouă secțiune în Capitolul III din Partea specială a Codului de procedură penală, intitulat „Judecata în prima instanță”. În acest sens, apreciem că nu este clară natura „reluării judecării cauzei penale” și dacă aceasta ar reprezenta în mod veritabil instituirea unei căi separate de atac în procesul penal. Ținem să apreciem că temeiurile expuse la lit. b) și c) alin. (3) art. 399/1 Cod de procedură penală, însăși prin natura lor, ar fi apte să justifice „reluarea judecării cauzei penale”, în acest sens nefiind clar de ce autorul proiectul a considerat contrariul. Necesitatea în astfel de norme pentru a atrage la răspundere infractorii care se eschivează peste hotarele țării este actuală, însă ele trebuie să fie în strictă concordanță cu practica CtEDO. Luând în considerare faptul că proiectul a suferit mai multe modificări conceptuale, propunerile prezentate de autori nu pot fi reținute în varianta propusă, Curtea de Apel Chișinău</p>	<p>47. Precizare.</p> <p>Lit. b) și c) au fost excluse din proiect, iar Titlul II, Capitolul V a fost completat cu Secțiunea a 3-a Reluarea examinării cauzei penale în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate, fapt care poate fi remarcat în versiunea proiectului transmisă spre avizare repetată.</p>

	<p>consideră că versiunea dată, nu asigură dreptul persoanei la un proces echitabil stipulat în art. 6 din CEDO, or persoanele care nu au fost citate legal, sau au fost în imposibilitate de a se prezenta în instanță din motive justificate, în cursul procesului sunt lipsite de dreptul de fi ascultate în mod egal, inclusiv asupra împrejurărilor de fapt sau de drept puse în discuție de instanță în vederea aflării adevărului în cauză și sunt eligibile de judecarea cauzei repetate. Totodată urmează a fi menționat că lipsa citării din partea statului și lipsa justificată a persoanei de la judecarea cauzei, lasă loc de interpretare în ceea ce ține de statutul persoanei care se va încadra în categoria celor care se eschivează de la participarea la procesul de judecată. Întru confirmarea celor menționate, înalta Curte a statuat că, ”... deși procesul care se desfășoară în lipsa inculpatului nu este în sine incompatibil cu art. 6 din Convenție, există totuși o evidentă denegare de dreptate în cazul în care o persoană condamnată în lipsă nu are ulterior posibilitatea de a obține de la instanța care a judecat cauza sa o reexaminare a fondului învinuirii - în drept și în fapt - în cazul în care nu s-a stabilit că acesta a renunțat la dreptul său de a se prezenta în instanță și de a se apăra sau că a intenționat să se sustragă de la judecată (cauza Coniac împotriva României)” în rest, susținem proiectul prezentat spre avizare iar alte sugestii și obiecții pe marginea proiectului examinat, nu sunt.</p>	
<p>4. Uniunea Avocaților</p>	<p>48. Subliniem că în cazul circumstanțelor care permit finalizarea urmăririi penale în lipsă, și anume sustragerea de la urmărirea penală, urmărirea penală se suspendă conform art. 287¹ alin. (1) al Codului de procedură penală. De asemenea, în aceleași circumstanțe, curgerea prescripției de tragere la răspundere penală se suspendă, conform alin. (5) art. 60 al Codului penal. În aceste</p>	<p>48. Precizare. Termenul prescripției tragerii la răspundere penală se suspendă dacă persoana care a comis infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală . Data de la care se va calcula suspendarea curgerii termenului de prescripție prevăzut la art. 60 CP coincide temporal cu dispunerea investigațiilor în</p>

	<p>condiții, în cazul finalizării urmăririi penale în lipsă conform art. 291¹ din proiect, propunem reglementarea excepțiilor de la suspendarea urmăririi penale și de la curgerea prescripției tragerii la răspundere penală.</p>	<p>vederea căutării învinuitului. Prin urmare finalizarea urmăririi penale în condițiile art. 291/1 CPP nu produce efecte asupra suspendării termenului prescripției tragerii la răspundere penală, din motiv că învinuitul în continuare se sustrage de la urmărirea penală. Nu sunt necesare reglementări speciale pentru calcularea termenului prescripției tragerii la răspundere penală.</p>
	<p>49. Totodată, conform alin. (2) art. 297 al Codului de procedură penală, „(2) În cazul în care învinuitul se abține de a se prezenta pentru a lua cunoștință de materialele cauzei și a primi rechizitoriul, procurorul trimite cauza în judecată fără efectuarea acestor acțiuni procesuale, dar cu anexarea la dosar a probelor care confirmă abținerea învinuitului, iar în cazul sustragerii – și a informației despre măsurile luate pentru căutarea acestuia, dacă judecarea cauzei este posibilă în lipsa învinuitului.” Această normă juridică exclude necesitatea unui demers formulat judecătorului de instrucție pentru oferirea acordului de a finaliza urmărirea penală în lipsă, or la faza judecării instanța de judecată va verifica, conform alin. (2) art. 297 al Codului de procedură penală, probele care confirmă abținerea învinuitului, iar în cazul sustragerii – și a informației despre măsurile luate pentru căutarea acestuia.</p>	<p>49. Precizare. Reieșind din raționamentele expuse nu pot fi deduse careva propuneri sau obiecții la proiect. Totodată, ținem să precizăm că norma prevăzută la art. 297 alin. (2) este aplicabilă pentru cazurile când înaintarea acuzării a fost adusă la cunoștință învinuitului. Or, în situațiile în care persoana nu poate fi găsită pentru a-i fi înaintată acuzarea legislația procesual penală prevede înaintarea învinuirii în contumacie, iar după efectuarea tuturor acțiunilor de urmărire penală a căror efectuare este posibilă în lipsa învinuitului, procurorul va dispune suspendarea urmăririi penale.</p>
	<p>50. Din punct de vedere redacțional, subliniem necesitatea revizuirii trimiterilor de la alineatele (3) și (4) ale art. 291¹ din proiect, prin referirea corectă la alin. (2) și nu la alin. (1), or infracțiunile pentru care se admite finalizarea urmăririi penale și judecarea cauzei în lipsă sunt indicate în alin. (2) lit. b) art. 291¹ din proiect.</p>	<p>50. Se acceptă.</p>

5. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră	Lipsă de obiecții și/sau propuneri.	
--	-------------------------------------	--

Ministru

Sergiu LITVINENCO

